

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/32/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816208092
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danka Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816208092.1

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletú J. Q., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka B. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. P. č. XX/X, Z., otec P. O., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. V. č. XX, G. - B., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh o nariadenie neodkladného opatrenia otca dieťaťa zo dňa 17.6.2016 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Otec dieťaťa návrhom zo dňa 17.6.2016 domáhal sa, aby súd neodkladným opatrením nariadil matke znášať jeho styk s maloletou J., nar. XX.X.XXXX počas letných prázdnin kalendárneho roka 2016, a to v čase od 15.7.2016 od 9.00 hod. do 31.7.2016 do 17.00 hod. a od 15.8.2016 od 9.00 hod. do 31.8.2016 do 17.00 hod.
2. Návrh odôvodnil tým, že je vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv, najmä z výchovného pôsobenia na maloletú J.. Matka s ním odmieta komunikovať, na výzvy nereaguje. Snaží sa eliminovať jeho styk s dieťaťom. Vytvára tak základ pre narušenie doterajšieho vzťahu medzi ním a maloletou. Podaným návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia sleduje, aby výlučne počas letných prázdnin roku 2016 mal umožnené s dieťaťom spoločne tráviť voľné chvíle, upevňovať citové puto. Jeho úloha, ako otca v živote maloletej J. je dôležitá.
3. Podľa § 397 Civilného mimosporového poriadku tento zákon nadobúda účinnosť 1.júla 2016.
4. Podľa § 395 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.
5. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.
6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
7. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.
8. Inštitút neodkladných opatrení s účinnosťou od 1.7.2016 nahradil doterajšie predbežné opatrenia.
9. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany.

10. Podľa právnej úpravy Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie môže nariadiť súd na návrh aj bez návrhu (napr. konanie vo veci starostlivosti o maloletých).

11. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Maloletá J., nar. XX.X.XXXX pochádza zo vzájomného vzťahu B. Q., nar. XX.X.XXXX a P. Bajgara, nar. 22.9.1979. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 78/2013-39 zo dňa 14.1.2014 maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platiť výživné sumou 50,- eur mesačne a upravil styk otca s maloletou tak, že je oprávnený sa s ňou stretávať každú stredu v mesiaci v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. a každý párný víkend v mesiaci v čase od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod., a to v prvých troch mesiacoch po právoplatnosti rozhodnutia, a v nasledujúcom období každý párný víkend v mesiaci v čase od piatku od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.2.2014.

14. Pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (opatrovníka dieťaťa) o prešetrenie rodinných pomerov u oboch rodičov.

15. Z predloženej správy o prešetrení rodinných pomerov vyplýva, že podľa vyjadrenia matky maloletá J. svojho otca naposledy videla pred jeden a pol rokom, nikdy v jeho domácom prostredí neprespala, pozná ho len z fotografie, nemá k nemu vytvorený žiadny vzťah. V súdom určenom čase dieťa na styk pripravila, ale k jeho realizácii nedošlo, pretože otec sa nedostavil alebo sa ospravedlnil. Snažila sa mu vyjsť v ústrety, ale bezvýsledne. Z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený pred dvomi mesiacmi, ale dieťa nenavštívil. Telefonicky sa s ňou (matkou) kontaktuje, s dieťaťom hovoril dva - trikrát s tým, že príde a čo jej donesie, sľub nedodrжал.

16. Z ďalšej predloženej správy o prešetrení rodinných pomerov vyplýva, že otec žije so svojou starou matkou v prenajatom byte (garsónke), ktorý je v osobnom vlastníctve jeho matky. Pred opatrovníkom sa vyjadril, že maloletá má možnosť spať na rozkladacom gauči. Je zamestnancom spoločnosti Hyundai DYMOS Slovakia Žilina, pracuje v 3 zmennej prevádzke a privyrába si aj brigádnickou činnosťou. Do mesiaca marca 2015 sa styk s maloletou J. iadne realizoval. Počas víkendov v Žiline aj prespávala, prípadne sa s ňou stretával v mieste jej bydliska, kde za týmto účelom pravidelne dochádzal. Dieťa má vytvorený pozitívny vzťah aj k ostatným jeho rodinným príslušníkom. Vzťah (otca a dcéry) sa určitým spôsobom narušil počas obdobia, keď bol vo výkone trestu odňatia slobody, lebo vtedy s maloletou nebol v žiadnom kontakte. Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody mal hneď záujem o stretnutie, ktoré mu zo strany matky nebolo umožnené. Pred opatrovníkom ďalej uviedol, že o dieťa počas letných prázdnin aj v súčinnosti s príbuznými sa dokáže postarať. Má záujem, aby sa ich vzťah prehlboval, aby sa na výchove a starostlivosti mohol podieľať v čo najväčšom rozsahu.

17. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, druhému z nich zachováva rodičovské práva a povinnosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, podieľať sa na jeho výchove, upevňovaní citových väzieb, je osobný styk.

18. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, a vždy s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa (§ 24 ods. 2, § 25, § 36).

19. Význam stretávania sa rodiča s dieťaťom, nemožno vnímať iba ako právo na strane rodiča, ale rovnako sa jedná aj o právo dieťaťa. Je v záujme dieťaťa, aby v jeho blízkosti ostali obaja rodičia, ktorí pritom nebudú v konfliktných pozíciách.

20. Napriek dôležitosti styku dieťaťa s rodičom môžu nastať situácie, kedy toto stretávanie či už vôbec, či v širšom rozsahu nebude v záujme dieťaťa. V takom prípade, musí právo na styk ustúpiť v prospech záujmu dieťaťa. Musí sa pritom jednať o situáciu, kedy by mohlo byť ohrozené priamo dieťa.

21. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 78/2013-39 zo dňa 14.1.2014 upravitel styk otca s maloletou tak, že je oprávnený sa s ňou stretávať každú stredu v mesiaci v čase od 15.00 hod. do 16.00 hod. a každý páry víkend v mesiaci v čase od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod., a to v prvých troch mesiacoch po právoplatnosti rozhodnutia, a v nasledujúcom období každý páry víkend v mesiaci v čase od piatku od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

22. Podľa vyjadrenia matky, maloletá k otcovi nemá vytvorený žiadny vzťah, pozná ho len z fotografií a v jeho domácom prostredí nikdy neprespala. Zo správy kolízneho opatrovníka v konaní č. 4P 8/2013 zo dňa 29.11.2013 vyplýva, že v uvedenom časovom období otec maloletú v mieste jej bydliska navštevoval v intenzite jedenkrát do týždňa. Podľa vyjadrenia otca pred opatrovníkom (správa o prešetrení rodinných pomerov zo dňa 29.6.2016), do mesiaca marca 2015 sa styk s maloletou J. riadne realizoval. Z obsahu spisu vyplýva, že v konaní č. 8P 7/2014-43 zo dňa 26.6.2014 sa už domáhal rozšírenia úpravy svojho styku s dieťaťom počas obdobia vianočných sviatkov a prázdnin, pričom Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 26.6.2014 návrh zamietol z dôvodu, že dospel k záveru, že doterajšia úprava rozsahu styku je vzťahom na vek maloletej postačujúca. Z účastníckej výpovede matky v uvedenom konaní vyplývalo, že odo dňa právoplatného skončenia konania č. 4P 78/2013 sa otec s maloletou celkovo stretol 5 krát v stredu, 2 krát v nedeľu, pričom si ju ráno prevzal a večer vrátil, v jeho rodinnom prostredí však neprespala. Pri rozhodnutí vo veci samej súd uvedené zistenia zohľadnil. V ďalšom konaní číslo 16P 52/2014 Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 30.3.2015 konanie o zmenu úpravy styku zastavil. Konanie sa začalo na základe návrhu matky zo dňa 16.9.2014 (zastavené bolo z dôvodu jeho späťvzatia), ktorý odôvodnila tým, že otec v zmysle rozsudku č. k. 4P 78/2013-39 zo dňa 14.1.2014 styk s maloletou nedodržiava. Zbytočným čakaním na neho v súdom určených termínoch, sa narušil jej program a tiež spánok dieťaťa. Otec vo vyjadrení k návrhu v konaní č. 16P 52/2014 uviedol, že matka s ním odmieta komunikovať, neposkytuje mu informácie o maloletej, presťahovala sa do miesta, ktoré je od jej pôvodného bydliska vzdialené o 20 km, čo sťažuje realizáciu rozsudku o úprave styku. Na pojednávaní v uvedenom konaní dňa 30.3.2015 matka dieťaťa uviedla, že dňa 27.3.2015 bol otec vzatý do väzby, na základe vydaného európskeho zatykača pre neplnenie si vyživovacej povinnosti.

23. Uvedené zistenia sú podkladom pre záver, že pred dátumom 27.3.2015 (dátum vzatia do väzby) sa otec s maloletou Lilianou síce stretával, ale nepravidelne a od uvedeného dátumu z dôvodu, že bol vo výkone trestu odňatia slobody sa styk vôbec nerealizoval. Maloletá dňa 28.6.2016 dovŕšila štvrtý rok veku, pričom ku dňu 27.3.2015 bola vo veku dvoch rokov a deviatich mesiacov. Vzhľadom na uvedené časové obdobie je zrejmé, že dieťa na osobu otca nie je zvyknuté. V čase, keď bol vo výkone trestu odňatia slobody matka ho (dieťa) z tohto dôvodu na stretnutie s ním nepripravovala. Je pravdepodobné, že dieťa si na svojho biologického otca nepamätá, resp. len matne, a tiež jeho rodinné prostredie mu nie je známe.

24. S poukazom na uvedené je možné vyvodiť, že styk v čase dvoch nepretržitých týždňov, po dobu dvoch po sebe nasledujúcich mesiacov, by na dieťa mohol pôsobiť traumatizujúco, vnútorne zaťažujúco a mať vplyv na jeho zdravý psychický vývin. Ocitlo by sa v prostredí a s osobami, ktoré sú preň neznáme. Tejto zmene by nerozumelo a nemožno jednoznačne vylúčiť ani skratovú reakciu. Prijatie opatrenia (v zmysle návrhu otca), ktoré by malo s najväčšou pravdepodobnosťou uvedené dôsledky, nie je v najvyššom záujme dieťaťa. Záujem dieťaťa je prioritou a má prednosť pred záujmom rodiča. Platí premisa, že ochrana záujmov dieťaťa vyžaduje, aby bolo chránené proti všetkým zásahom, bez ohľadu na to, odkiaľ prichádzajú, akým spôsobom, či priamo, či nepriamo sú uskutočnené. Je potrebné, aby si rodičia medzi sebou vytvorili korektné vzťahy, urobili kroky potrebné k tomu, aby sa opätovne začal vytvárať vzťah dôvery a citovej naviazanosti medzi maloletou J. a otcom. Týmto, postupným krokom však nie je neodkladné opatrenie (okamžitý zásah), ktorým by súd návrhu otca vyhovel. Súčasne je potrebné uviesť, že matka musí byť aktívna pri vytvorení predpokladov pre bezproblémovú realizáciu styku v tom, že bude dieťaťu zdôrazňovať dôležitosť otca ako druhého rodiča v jeho živote, pripomínať mu ho. Súď samozrejme nijako nechce ospravedlňovať konanie otca, ktoré malo za následok, že bol po dobu viac ako jedného roka vo výkone trestu odňatia slobody, čím spôsobil stav, že proces vytvárania vzťahov medzi ním a dieťaťom sa dostal na úroveň, aká vyplýva z odôvodnenia tohto uznesenia.

25. Súd účastníkom poskytuje poučenie, že majú možnosť podať návrh na začatie konania vo veci samej (§ 360 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku). Súd návrh o nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, preto nezačal bez návrhu konanie vo veci samej.

Poučenie:

Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia možno podľa § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v štyroch vyhotoveniach. Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáhal.